

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 10. decembra 1897.

Štev. 34.

Vabilo na naročbo!

Po običajni navadi obračamo se do svojih cenjenih prijateljev, naročnikov in bralcev, da se ob bližajočem novem letu blagovolijo spomniti „Mir-a“ in prej ko mogoče poravnajo naročnino. Jasna je potreba „Mir-a“ za nas koroške Slovence, jasno pa tudi, da ga more zdržati samo združena požrtvovalnost Slovencev. Naj tedaj „Mir“-u ostanejo zvesti v si dosedanji naročniki a naj mu pridobijo še novih, naj privabijo v naš krog tudi one, ki doslej niso naročeni nanj! Naj se na Koroškem ne najde rojak, ki bi ne prebiral in naročeval „Mir“-a. Čim bolj bodo čitatelji z vestnim in marljivim naročevanjem podpirali list, tem več jim bode mogel tudi „Mir“ podajati!

Naročnina stane na leto s prilogo „Domači Prijatelj“ vred 2 gld. ter naj se blagovoljno prej ko mogoče pošilja upravištvu, da v pošiljanju lista ne bode zadržkov. Vsakdo naj tudi dostavi, ali je star, ali nov naročnik.

Uredništvo in upravištvo.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem
napravi

v nedeljo dne 12. decembra 1897, ob 1/2 4. uri popoldne

javen shod

pri g. Hanžiču v Hovčah pri Domačalah

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. O kmečkih potrebah.
3. O političnem položaju.
4. O šolah.
5. Posamezni nasveti.
6. Prosta zabava in petje.

Na ta imenitni shod vabi vsakega Slovenca od blizu in daleč

Odbor.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja. — Dalje.)

O čem in kako dolgo je govoril dr. Lecher.

Kot zvest pristaš nemško liberalne stranke je dr. Lecher s svojo zgovornostjo delal le obstrukcijo. Mož službuje kot tajnik trgovske komore v Brnu na Moravskem. Ker so mu trgovinske, obrtnijske in prometne razmere v Avstriji in na Ogerskem dobro znane, nameraval je, o avstrijsko-ogerski pogodbi spisati in izdati posebno knjižico. Ta rokopis mu je torej jako dobro služil za govor. Od 9. ure zvečer do 9. ure zjutraj, tedaj celih 12 ur je prebiral posamezne listine tega spisa tako, da obsega celi govor 42 strani stenografičnega zapisnika. Vmes pa je vpletal vse mogoče reči. Tako na primer je ugibal, zakaj se je dr. Kathrein odpovedal predsedništvu. Grajal in obsojeval je jezikovno naredbo za Moravsko itd. Potem še le je začel stvarno razpravljati o pogodbi. Govornika so dosti pazljivo poslušali bližnji prijatelji — kakih 30 jih je bilo —, a drugi poslanci so jo po malem popihali iz dvorane. Eni so šli v restavracijo večerjati, drugi v čitalnico prebirati časopise, tretji so pušili po hodnikih, večino poslancev pa je premagal zaspanec; vsak si je poiskal ali po hodnikih, ali po sobah prenočišče bodisi na naslonjačah, bodisi

na kakej klopi ali na stoli. Parlament se je spremenil v veliko spalnico; samo v restavraciji je bilo živahno. Tam so velikaši in bogataši pili šampanje, a navadni zastopniki so se zadovoljili s čajem, kavo, vinom ali pivom. V tej spomina vredni noči je stočil zborniški gostilničar 14 hektolitrov piva in 2 hektolitra vina — tako poročajo dunajski listi.

V zbornici pa nadaljuje dr. Lecher svoj govor in sicer do pol šestih zjutraj med navadnim kričanjem Wolfove garde.

Ko so umolknilu utrujeni Volkovci, pristopijo jim — tako je bilo dogovorjeno — rano jutro socialni demokratje na pomoč ter začno grozen ropot zoper predsedništvo, češ, naj se vendar usmili utrujenih stenografov, služabnikov itd.

Nepopisljiv hrušč traja dobre pol ure in prisili podpredsednika, da pretrga sejo za 10 minut. Ko potem zopet pozove dr. Lecherja, naj nadaljuje svoj govor, dvigajo socialni demokratje in levičarji pesti proti predsedniku ter se mu rogajo na razgaljivi način. Hipoma obsujejo podpredsednikov sedež, od druge strani pa pridejo desničarji podpredsedniku Abrahamoviču na pomoč. Vsak trenutek se je bilo bati, da pride do pretepa. To je bil najburnejši čas cele seje. Pol ure pozneje je polegla burja in se je moglo razumeti, kar dr. Lecher govori. Ob 7. uri zjutraj pa se zopet ponavlja

Wolf-Lemišev ropot.

Podpredsednik ni mogel slišati, kaj dr. Lecher govori; zato ga je pozval, naj govori bolj glasno. S tim opominom pa je razdražil vnovič Wolfa in njegove godce. „To je surovo“, tuli Volk; „doli s predsednikom“, vpije dr. Lemiš; „to je nečloveško, to je grozen škandal“ — kriči zlahtni vitez Milesi, zastopnik koroških veleposestnikov ter s pestjo grozi proti predsedniku. Wolf in deset nemško-nacionalcev — med njimi seveda dr. Lemiš in Tschernigg — zasede prve klopi na levi in ponavljajo z deskami prav po taktu svojo priljubljeno dirjo godbo do devete ure zjutraj, ko je Lecher dovršil svoj govor, kateri je trajal celih dvanajst ur. Med govorom so mu donasali prijatelji za okrepčanje 3 bokale vina, 1 bokal pive, 4 črne kave s konjakom in 1 čaj. Tudi šaljivih dogodkov v tej nočni seji ni manjkalo. Tako je romala med večino pola papirja s prošnjo za prostovoljne mile darove poslancu Wolfu in tovarišem, ki priredujejo zbornici tako lepo ubrano godbo. In med tem, ko je Wolf sredi seje najhujše razgrajal, prinese mu sluga zaprto pismo, v katerem ga nekdo prosi, naj se dá svojemu prijatelju, živinozdravniku Türku, preiskati, ali je še zdrave pameti. To je pomagalo, sram je bilo moža, spusti desko na tla ter krevlja na hodnik, odkoder ga ni bilo nazaj do 5. ure zjutraj.

Po Lecherjevem govoru

je predlagal dr. Funke, naj se seja zaključi. Predlog ni obveljal, ker desnica želi, da se že danes konča prvo branje začasne pogodbe in se vladni načrt izroči proračunskemu odseku v presojo. Od 9. ure dopoldne do pol 3. ure popoldne so menjala prazna glasovanja po imenih in bolj ali manj burni ropoti. Okoli treh nasvetuje poslanec dr. Pfersche, naj se nadalje zboruje tajno, ker se ne spodobi, da poslušalci gledajo — umazane in zaspane poslance, ki se zjutraj niti umiti niti preobleči niso mogli, in ker je potrebno, da se sluge in stenografi nekoliko odpočijejo. V tajni seji, ki se je vlekla skozi tri ure, so nagajali levičarji vedno s tim, da so ponavljali predlog o zaključbi seje in zahtevali glasovanja po imenih. Ob 6. uri zvečer je pričela zopet javna seja in zopet se ponavljajo burni viharji v dvorani, ker socialni demokratje in nacionalci nagajajo na vse mogoče načine. Govoril je v vrazjem hrupu samo še poljski poslanec Jedrzejevicz, kterega so Nemci motili na vse mogoče načine. Ob 8. uri zaključil podpredsednik sejo, a zoper voljo desnice, ki je hotela v njej vsiljenem boju vstrajati še naprej. Levičarji so zaključek seje, ki je trajala skupno 25 ur, z ogromnim ploskom pozdravljali in se ponosno hvallili, da so sijajno (?) premagali (??) v prvi bitki

Slovane! A navidezne zmage so se Nemci veselili le pet dni, t. j. do prihodnje seje, ki se je vršila dne 4. novembra.

(Dalje sledi.)

Zadnji dogodki državnega zbora.

Pretepi na dnevnem redu.

Sram nas mora biti pred vsem svetom našega državnega zbora! Sram zaradi dogodkov v tej hiši od 24. nov. naprej. Prostor ne pripušča, da bi natanko opisal surovo in prav pobalinsko razsajanje mož, kterim so avstrijski národi zaupali svojo srečo. Mislite si tolpo kakih 200 najhujših žganjarjev, ki so si zopet čez mero privoščili te peklenke pijače. Sporekó se in začne se velikansk pretep vse vprek. Vsakdo tolče, davi, breca, suva, bije, cepta kar le more in kogar more. Vmes divji krik, razbijanje z deskami po mizah, trobentanje na otroške trobente. Če si to prav živo predstavite, potem veste, kako se obnašajo zagrizeni nemški poslanci.

V 29. seji dne 24. nov. bi imel priti na vrsto razgovor o provizorični pogodbi z Ogersko. Nemški kričarji hoteli so to s silo zabraniti; predložili so zato dolgo vrsto prošenj zoper jezikovne naredbe, ter za vsako zahtevali dolgočasno glasovanje po imenih. To nakano jim je hotel preprečiti češki posl. Dyk, ki je predlagal, naj zbornica kratkomalo sklene, da se vse te prošnje ponatisnejo v zapisniku. S tem pa je dregnil v pravo sršenovo gnjezdo in Nemci, ti patentirani kulturonoši, so sedaj nastopili na najšurovejši način. Silovit Schönerer je letel pred predsednika ter zgrabil za njegov zvonec in kričal: „Zdaj imam jaz besedo!“ Za njim je šepal pred predsednika Wolf in drugi nemški poslanci, da strahujejo predsednika. A tudi Slovani niso več gledali mirno. Poljski kmet Potoček zgrabi Schönererja ter mu izmakne predsednikov zvonček. Med tem prihrumi cela truma poslancev pred predsednikovo mizo ter začnejo suvati drug drugega. Nemškoliberalni profesor na nemškem praškem vseučilišču žid dr. Pfersche izvleče nož iz žepa (!!) in začne ž njim mahati okrog sebe. Tu ga prime močna roka Šukljeja ter zabrani, da ni Pfershe razmesaril kterega izmed naših. Korošec Lemiš mu pa iztrga nož ter ga vrže tako, da nož med padcem na tla zadene ob krščanskega socialista dr. Gessmana ter ga rani na prstu. Schönerer vzdigne težki ministerski stol, ter ga hoče zagnati med naše poslance. To srečno zabranita kat. poslanca Hagenhofer in Muhr. Med groznim pretepom, ki bi delal „časť“ vsake vrste pouličnim pobalinom, sklene predsednik sejo.

Drugi pretep.

Dne 25. nov. zbrali so se poslanci zopet in nadaljeval se je tudi grozni, nad vse sramotni pretep. Večina je kričočem po tolki, res predolgi potrpežljivosti vendar enkrat hotela zaprti sapo. Zato je ta dan v 30. seji grof Falkenhayn predlagal in večina je sklenila sledeče:

1. Zborniški predsednik ima pravico poslanca, ki nagaja z vpitjem, razgrajanjem in razbijanjem, odpraviti iz zbornice za tri dni, zbornica pa za 30 dni; 2. izključeni poslanec izgubi ta čas dnevnico (plačo) in ne sme med tem časom vstopiti v zbornico; 3. ako se tak poslanec upira, ima predsednik pravico, od c. kr. vlade naprositi stražo, ki bo upornega poslanca siloma odpeljala iz zbornice.

Ze predno je grof Falkenhayn govoril, bili so v dvorani silni prizori. Levica je razsajala in tulila, kakor kake divje zveri. Seja se je zopet morala zaključiti. Burno je bilo tudi pred zbornico, kjer se je zbiralo na stotine ljudij.

Tretji pretep. — Socialisti nastopijo.

V 31. seji dne 26. nov. so se pretepi ponavljali še hujše nego prejšnje dni. Okoli predsednikove mize so bili napravili ograjo, ki pa ni dosti pomagala, ker so nemški poslanci (jeden prvih je bil — dr. Steinwender!) skakali čez njo. Ko vstopi predsednik Abrahamovič v zbornico, ga je divja druhal vsprejela s strašnim psovanjem in

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

hruščem. Socijalni demokrati poskačejo preko ministrskih stolov na predsedniško mesto ter preženejo s predsedništva Abrahamoviča in Kramarja. Grozni krik in vik se zažene po vsej zbornici in po galerijah.

Čez četrto ure stopita v zbornico dva policijska komisarja v uniformah in velika truma policajev. Ti dobijo ukaz, da razženejo s predsedniškega mesta socijalne demokrate; ker se ti niso hoteli prostovoljno umakniti, so jih zgrabili policaji ter odnesli skozi stranska vrata na ulico. Potem so policaji zasedli ves prostor pred ministerskimi sedeži in pred predsedništvom, da niso mogli rogovileži več blizu.

Abrahamovič pride zopet v zbornico, nov grozen krik in vik. Wolf žvižga na piščalko, Schönerer razbija s polenom po svojem sedežu. Dažinski upije, vsa levica vrišči, da je groza. Predsednik opominja dvakrat Wolfa, naj neha žvižgati. Ko nič ne pomaga, naznani, da je poslanec Wolf izključen iz zbornice za tri seje. Reditelj dr. Lang se poda k njemu, da mu to naznani in ga opominja, da mora zbornico takoj zapustiti. Wolf je pa med tem zbežal iz svoje klopi v sredo med nemške narodnjake, ki so ga branili. Ko torej opomin nič ne pomaga, pride komisar z vojaki, ki Wolfa primejo in posadijo na cesto.

Vrišči traja dalje, najhujše kriči socijalni demokrat Dažinski. Tega opominja predsednik dvakrat, potem tudi njega zgrabijo vojaki ter ga vlečejo na ulico. Pijani Schönerer razbija še vedno hujše in hujše po svoji klopi; zdaj pridejo policaji po njega ter ga odpeljejo. Schönererjeva klop je strahovito razbita. Hrušč in ropot še ne preneha; Abrahamoviča ni več nazaj; na predsednikov stol se usede Kramar, ki je kar naenkrat izključil štiri socijalne demokrate in sicer najprej graškega Reselna, potem Cingra, Hybeša, Bernerja in druge, vseh skupaj je izključenih 13 poslancev. Nato je sklenil to strašno sejo. Med tem, ko je predsednik Abrahamovič moral zapustiti svoj sedež, je zgrabil socijalni demokrat Resel njegove zapisnike ter jih raztrosil po tleh. Socijalni demokrat Dažinski pa se je obnašal, kakor bi bil on predsednik ter pil kupico vode, ki je bila pripravljena za predsednika. Ravno tako je bil storil v prejšnji seji slavní naš Lemiš, ter se vsedel na predsedniški stol. — Ti ljudje obetajo blagor in srečo vsem narodom, ako se poprimejo njihovih načel; obetajo prostost, a sami so največji trinogi. Lepa družba je to resnično: nemški liberalci, prusaki Schönererijanci ter nemški nacijonalci in pa brezdomovinski socijalni demokrati! Res, globoko je padla naša zbornica!

Zadnji pretep — bitka končana.

V soboto, dné 27. nov., se je imela začeti 32. seja ob 10. uri zjutraj. Predsednik Abrahamovič stopi v zbornico, levičarji pa so začeli zopet tako srdito tuliti, vriskati in žvižgati, da ni mogel spregovoriti glasne besede. Znani dr. Lecher vrže tintnik proti predsedniku; na srečo se je ta umaknil. Tu se prikaže izključení Wolf v zbornici; 20 policajev ga zgrabi ter zapre v ječo, kjer je ostal do nedelje zvečer.

Razposajenost nemčurjev je bila vedno hujša, toliko bolj, ker so se njim pridružili tudi krščanski socijalisti! Zopet bi bilo treba izključiti iz zbornice nekatere posebne rogovileže; ali nenadoma izreče podpredsednik dr. Kramar: Seja je zaključena. Zdaj so levičarji znali, da so zmagali. Zvedelo se je pozneje, da se grof Badeni ni upal več dati straže na razpolago, da bi se iz zbornice odvedli nerodni suroveži.

V nedeljo se je državni zbor preložil na nedoločen čas, — bitka je končana. Bog zná, se li ta zbor sploh še kedaj zbere!

Badeni odstopil — Gauč ministerski predsednik.

Bliskoma razširjala se je v nedeljo dné 28. novembra po Dunaju in po celem cesarstvu novica, da je odstopil ministerski predsednik grof Badeni s celim ministerstvom in da je dosedanjí naučni minister baron Gauč imenovan za ministerskega predsednika ter si ima poiskati drugih ministrov. Burni in sramotni dogodki v državnem zboru ter silno postopanje nahujskanega nemškega ljudstva po raznih mestih, vse to je prisililo grofa Badeni-ja, o katerem se je mislilo, da stoji v zadnjem času trdnější, nego kedaj poprej, da je odstopil od svoje službe in s tem od nadaljnjega srditega boja.

Nemci so odstop ministerstva slavili kakor zmago nemške stvari, boljše: nemških pestij po vsej državi. Veselili so se in to kazali na način, ki prestopa že vse meje dopustnega in dostojnega. Zdelo se je, kakor da ne velja več postava, kakor da ne živimo več v državi, koje zakoni zajamčujejo tudi drugim nenemškim narodom pravico obstanka!

Dné 30. nov. je bilo novo ministerstvo sestavljeno in sicer tako-le: Baron Gauč je mini-

sterski predsednik in minister za notranje stvari; dr. Ruber pravosodni minister: grof Latour minister za uk in bogočastje; grof Welsersheimb domobranski minister; vitez pl. Wittek železniški minister; dr. pl. Körber trgovinski minister; pl. Bylandt-Reidt poljedelski minister in dr. Böhm vitez Bawerk finančni minister.

Značilno za novo ministerstvo je to, da v njem sedijo sami uradniki in sami Nemci! — Ime novega predsednika nam ne more dajati kake dobre nade za bodočnost; znano je, kako je Gauč že postopal kot naučni minister zoper Slovence. Ali bode delal kot ministerski predsednik drugače? — Gauč se je zadnje dni razgovarjal z raznimi strankami, ali kakega dejanskega uspeha doslej ti razgovori niso imeli.

Demonstracije in izgredi na Koroškem.

Nezaslišani dogodki zadnjih sej državnega zbora so uplivali na ljudstvo v vsej državi. Vsak, kdor si je ohranil še kaj samostojne sodbe in ne prisega slepo na nemške in židovske liste, moral je kar najodločneje obsojati početje nemških poslancev-kulturonoscev, ki so spremenili državno zbornico v beznico, v kateri se pretepa „cvet naroda“, ljudski zastopniki. A to tem ljudem še ni bilo dosti! Razburjenost hoteli so razširiti tudi med ljudstvo, pretepe prenesti tudi na ulice. Zato so po raznih mestih prirejali razne demonstracije, katerih nasledek so bili mnogi izgredi, pretepi, poboji itd. Za drugimi deželami ni zaostala naša „napredna“ Koroška, ktera se posebno v zadnjem času kar lesketa v liberalno-nacijonalnem svitu. — Poročamo najprej o dogodkih v Celovcu.

Kdo je vse priredil?

Vse komedije zadnjih dnij priredili so na željo poslancev. Tako se je ljudem trosil pesek v oči, da naj ne vidijo, kako njih nemški zastopniki na Dunaju tratijo zlati čas, kako zabranjujejo vsako pametno in ljudstvu koristno delo! V Celovcu postavil se je na čelo demonstracije naš slavní ultra-nemški mestni zbor, ki je kaj nagel v takih stvaréh, a jako počasen in malo skrbljiv, ko gré za pravo korist in blagor mesta ter njegovih prebivalcev. V soboto dné 27. novembra so imeli izvanredno sejo mestnega zbora, v kateri je jeden najglasnejših nemško-nacijonalnih kričačev koroških, dr. Krainz, v dolgočasnem govoru tožil, kako „huda“ se godi nemški manjšini v državnem zboru, kako jo — napada večina.

Ali se ne pravi to: kregati se z resnico? Drzen mora biti, kdor si upa tako — zavijati v javnem zboru; obžalovanja vredni pa so tisti, ki si dajo natvezati take medvede! Ko cela levica ropota, — ko nemški kričači čez vso mero kričé, da svoje besede ne slišiš, — ko Schönerer razbija ministerske stole, — ko dr. Pfersche z nožem napada poslance, — ko dr. Lemiš in drugi naskakujejo predsedništvo, — ko Volk tuli in se pretepa, — ko razgrajči mečejo tintnike, knjižice itd. na predsednika, — in ko se desnica vseh teh napadov le brani, se pravi to po dr. Krainz-ovem: „tlačiti manjšino“. Vedno še se ponavlja pravljica o jagnjetu, ki je volku kalilo vodo. Vse to pa kaže vso zabitost naših nasprotnikov, ki s takošnim početjem le ljudstvo begajo. Pomagajo jim liberalno-nacijonalni listi. Studi se človeku, ko pregleduje vse tisto zavijanje, vse laži, s kterimi časniki hujskajo ljudstvo, mu trosijo pesek v oči. — Mestni zbor vsprejel je v tisti seji resolucijo, s katero udriha po večini državnega zbora in sklenil, da priredi poslancu Doberniku slovesen vsprejem. S tem je storil začetek demonstracijam, pri kterih so se kakor na Dunaju tako tudi v Celovcu bratsko združili nemški nacijonalci in socijalni demokratje.

Vrhunec komedije.

V soboto zvečer so raznašali po mestu listke, s kterimi so vabili Celovčane, naj se v nedeljo ob 10. uri zberejo na kolodvoru ter „dostojno“ vsprejmejo g. Dobernika. Vabila so bila brez vsakega podpisa, le toliko je bilo dostavljeno, da jih je natisnil tiskar Leon, t. j. Dobernikov tast, ki je torej za svojega zeta klical Celovčane na kolodvor. Komedijska!

Imeli so pri vsprejemu pa smolo. G. Dobernik primahal jo je namreč, namesto ob 10. uri, kakor je bilo napovedano, že ob 1/2 7. uri zjutraj v Celovec, ko ga nihče ni pričakoval. Kaj storiti v taki „zadregi“? No, ljudje so „kunštni“ ter — sila kola lomi! Na srečo naših „tajnacelnjov“ imamo v Celovcu dva kolodvora. In tako jo je g. Dobernik proti 10. uri zopet mahal na državni kolodvor in se od tam odpeljal na južni kolodvor, kjer so ga pričakovali in z burnimi „heil“-klici, s petjem in vpitjem vsprejeli njegovi „heiló-bratci“. Radovednega ljudstva zbralo se je precej. Največ bilo pa je delavcev in — študentov, ki so s svojimi profesorji vred — demonstrirali!

Na kolodvoru je pozdravil Dobernik-a župan Neuner z mestnim zborom ter se mu zahvalil, da

je vstajal v „težkem boju za postavu (kdo se ne smeje!), svobodo (ko se pretepajo brez ovire) in nemško pravo“. Odgovarjal mu je Dobernik z običajnimi frazami o „zatiranem nemštvu“ ter opisoval dogodke v državnem zboru — po svoje. Vsa truma se je vlekla pred „rotovž“, kjer so kričali „Nieder mit Badeni“ in z hripavimi grli zahrulili „Wacht am Rhein“, Bismark-ovo pesem itd. Značilno je, da se je teh komedij udeleževalo tudi mnogo uradnikov.

S kamenjem.

Proti večeru v nedeljo so imeli delavci, kterim se je pridružila „nadebudna“ šolska mladež, obhod po mestu. Prepevali so delavske pesmi in hrabro kričali „Nieder mit Badeni“, dasi dober del kričačev niti vedel ni, kdo da je tisti Badeni. — Zvečer so si Dobernikovi pristaši v gostilni „pri Zvonu“ napivali nemškega navdušenja in poguma. Hujskal jih je Dobernik sam z daljšim govorom, kjer je oestro napadal vlado in stranke desnice državnega zbora. Govoril in „farbal“ je ljudi zopet — po svoje, kakor smo navajeni že po listu „Freie Stimmen“. Preznačilno je, da je Dobernik v tem govoru povzdigoval deželnega predsednika barona Schmidt-Zabiérow-a. Temu je pač nacijonalna stranka dolžna hvalo.

Po mestu, zlasti po gostilnah in kavarnah, je bilo tisti večer jako živo, zlasti ko se je izvedelo, da je odstopil grof Badeni. — Krščansko meščansko društvo je imelo dobro obiskan shod v hotelu „Kärntnerhof“. Govoril je izvrstno učitelj Moser z Dunaja. Sredi zborovanja priletelo je skozi okna več kamnov v dvorano. Jeden je zadel g. odvetnika dr. Kraut-a v tilnik. S kamenjem so hoteli pokazati svojo moč, svoj pogum. Malo pozneje pritepla se je tolpa nemško-nacijonalne „gospóde“ na dvorišče omenjene gostilne. Na čelu so jej bili razni dohtarji, urednik Lakner od „Freie Stimmen“ itd. In vsi ti so kričali in peli „Wacht am Rhein“ ter psovali družbo, zbrano v dvorani. Dohtarji obnašali so se kakor poulični fakini, ali ni to — „voranleuchtende Cultur“? Najlepše pa je to, da je sredi med razgrajči stala mestna policija, ne da bi zabranila demonstracije.

Razsvetljava — komedije drugi del.

V ponedeljek dné 29. nov. proti večeru raznašali so po hišah celovških rudeče (!) listke zopet brez podpisa, naj vsakdo ob 1/2 8. uri zvečer razsvetli svoja okna. Nihče ni vedel, kdo razpošilja listke*), niti čemu naj se razsvetlijo okna. In vendar so listki dosegli popolnen uspeh. Z listki so raznašali namreč tudi naznanilo, da razbijejo okna vsakomur, kdor jih ne razsvetli. To se je pozneje tudi zgodilo v dosti obilni meri. — Strah je prignal večino prebivalcev, da so razsvetljevali. A vsejedno je bilo jako čudno videti, da so razsvetljevali tudi c. kr. uradniki, c. kr. profesorji itd., da so se sploh vse demonstracije udeleževali moške, ki bi imeli stati nad strankami. V dokaz naj služijo le nekatera imena onih, ki so razsvetlili okna ter s tem kazali veselje nad padcem Badenija ter počastili razgrajče-pretepače državnega zbora. Razsvetlili so: c. kr. sodnijski predsednik dr. Perko, finančni direktor pl. Schwabe, c. kr. dež. šolski nadzornik Palla, c. kr. ravnatelj Boltažar Knapič, poštni ravnatelj Hofman, c. kr. rudarski glavar Gleich itd. Hoteli so napraviti tudi bakljado, a niso mogli, ker se je požarna bramba branila, udeležiti se komedije. To treba pohvalno omeniti!

Po mestnih ulicah valilo se je mnogo radovednega ljudstva, ki si je ogledovalo razsvetljavo in pa vsa zbrana celovška fakinaža, ki je razgrajala, tulila, vpila, kar so ji pripustila pljuča! Delavci, mladina, zlasti šolska mladež srednjih šol, med njimi meščani itd., ta zmes je imela tisti večer v Celovcu besedo, nji je bilo dovoljeno vse. „Heil“-kričanje, hripavo prepevanje, izredno pusto zabavljanje zlasti na duhovščino in Slovence, pobijanje oken, — to so bili pripomočki, s kterimi so kazali, svojo oliko. Zažigali so na več krajih tudi umetelni ogenj, najbolj razgrajali pa so pred duhovnim semeniščem, kjer so pobili obilo oken in razlili petroleja ter ga zažgali. Policije kajpak ni bilo blizu tam, kjer bi je najbolj potreba bilo. Temu se ne smemo čuditi, ko vémo, da jej zapoveduje slavnoznani naš magistrat.

Svojo moč kazali so fakini, ki so imeli oni večer kar proste roke, s pobijanjem oken. Precejšnjo število so jih razbili v duhovnem semenišču, pri vojaških uradih, v škofijski palači in pri mnogih zasebnikih, ki niso razsvetlili oken. Huda je predla neki vdovi v kosarnskih ulicah. Najprej je imela okna razsvetljena, komaj pa je pogasnila sveče, da se podá h počitku, se pritepe tolpa pobalinov, ki jej razbijejo vse šipe.

To so dogodki zadnjih dnij. Na eni strani imajo na sebi mnogo smešnega, ker igrali so pravo komedijo. Na drugi strani pa vidimo mnogo žalostnega. Žalostno je, da mladina, ki bi se imela učiti, nastopa pri demonstracijah. Da bi kaj po-

*) Pozneje se je govorilo, da je to komedijo oskrbel tajnik trgovinske zbornice dr. Plohl.

dobnega storili slovenski dijaki, kako hitro bi jih zadela ostra kazen. Kaj bodo storili z nemškimi dijaki?! Nič!

Dalje vidimo, kako prenapeti nasprotni hujš-kači prav s silo hočejo razburiti in nahujskati ljudstvo. A tako se pripravljajo pot le revoluciji, popolnemu neredu. — In koga vidimo na čelu vsem tem demonstracijam? Naš ljubi mestni zbor, v katerem se čuje marsikterikrat pobožno-milo zdi-hovanje po — „miru“, takrat namreč, ko hočejo dati brco Slovencem. A tu vidimo, kako ravno mestni zbor daje prvi povod demonstracijam, kako jih potem zagovarja. To le potrjuje misel in sodbo, katero smo o teh ljudeh že vedno imeli!

Demonstracije drugod.

V **Beljaku** vršile so se od 26. do 30. nov. iste komedije, kakor v Celovcu. Ščuval je ljudstvo zlasti tamošnji listič „Kärntner Nachrichten“ s prav nesramno svojo pisavo. V lepi edinosti so nastopili nemški nacionalsci in socijalni demokratje. Vsi so se združili, da pokažejo svoje „nemško srce“. — O dogodkih v soboto zvečer se nam piše iz Beljaka: „Poslanec Ghon, oznanjevalec nemško-nacionalne vere beljaške, dobil je na Dunaju mučeniško krono. Pridružil se je bil namreč nemškim pretepačem, a ker se večina ni hotela zbiti beljaškega germana in njegovih teutonskih paj-dashev, pokazala jim je pesti. Vname se boj, v katerem pade trda pest — o groza — Ghonu v lice. Da bi „zasluge“ tako po „nedolžnem“ trpečega svojega poslanca primerno pripoznali in opevali njegovo slavo, zbrali so se Beljačani v soboto zvečer na kolodvoru, da bi mu priredili časten vsprejem. Z lampijoni hoteli so peljati v mesto svojega — mučenika. Ali vlak ga ni hotel pri-nesti iz Dunaja. Izstopilo je pač več ljudi, a Ghona ni bilo. To pa Beljačanov ni motilo, da mu ne bi skazali zaslužene časti. Zapeli so mu nemški „Weihelied“, „Wacht am Rhein“, ter kvasili o kri-vici, ktera se baje dela avstrijskemu „Herrenvolku“. Napotili so se potem po mestu ter krulili vedno eno in isto. Ko pridejo do pošte, spomnijo se, da bi se dal vendar kako obvestiti njih ljubljenece o vsprejemu, ki mu je bil namenjen. Zato sname, da se mu ne bi mogel kdo skriti, najdaljši, German (občinski uradnik) svoj klobuk in jame pobirati med radovedneži doneske za brzojav, ktere ga so potem poslali beljaškemu mučeniku. Vsi hripavi od preglasnega lajanja in „heil-anja“ gredó potem mazat svoja suha grla, in je mažejo tako dolgo, da jih začne luna trkat. Danes pa jih je menda sram, ker se jim vsak pameten človek smeje.“

V nedeljo na to so zopet ropotali na shodu, pri katerem je poročal posl. dr. Steinwender o du-najskih dogodkih. Z velikim navdušenjem so spre-jeli novico, da je odstopil Badeni, pa tudi Gauč-a se niso razveselili ter mu klicali hrabro: „Pfui Gauč“. — V torek je vendar prišel željno prič-a-kovani Ghon. Pa tudi ta dan je vodil svoje pri-staže za nos. Namesto ob 4. uri, kakor je bilo naznanjeno, in ob kateri uri so ga pričakovali mestni odborniki itd. (vsi v cilindrih) na kolodvoru, prišel je še le ob 8. uri. Mesto je bilo v zastavah in razsvetljeno in Ghon-u so še posebej priredili bak-ljado, ga pozdravljali in opevali in tako slavili — zmago nemštva, t. j. nemških pretepačev! Da ni manjkalo posebne „zabave“, pobili so v mestnem župnišču okna in krepko zabavljali duhovnikom.

V **Volšberzi** in **Št. Vidu** so se ponavljali isti prizori, pa v manjšem obsegu.

V zunanjih mestih je prišlo do velikih iz-gredov na Dunaju, ker so glavno vlogo igrali nemški študentje, in v Gradcu, kjer je tekla kri. Tu so napadali krščanske hiše, mestnemu župnišču pobili vsa okna in tudi drugače kazali svojo su-rovo moč. Vojaki (Bošnjaki) so morali delati red in ker vsa opominjanja niso pomagala ter je na-hujskana druhal napadala tudi vojaštvo, morali so prijeti za puške. Jeden delavec je bil ustreljen, mnogo je ranjenih.

V **Lincu** in **Solnogradu** so tudi demon-strovali. Do jako žalostnih izgredov, povzročenih po nemških prenapetnežih in študentih, je prišlo v Pragi, kjer je nastal pravi punt. Zató objavilo se je za Prago zopet izjemno stanje in „nagli sod“. Še le po tem je zopet nastal red.

Dopisi prijateljev.

Iz **Gorič ob Zili**. (Novi zvonovi.) Ker prejšnji, sicer lepi in dobri zvonovi naše podruž-niške cerkve v Goričah niso bili lepo ubrani in ker je posebno novi veliki zvon primeroma k drugim trem bil veliko prevelik, dali smo v začetku me-seca septembra preliti po g. Grassmayer-ju blizu Inomosta tri manjše zvonove in iz njih napraviti dva večja zvona, da tako dobimo lepo ubrano harmonično zvenenje. V soboto, dné 6. novembra, dospela sta že dolgo pričakovana nova zvonova na tukajšnje postajo, od koder smo ju v nedeljo slo-

vesno pripeljali k cerkvi. Prava slovesnost blago-slavljanja zvonov vršila se je na god sv. Martina dné 11. novembra. V lepem in jednatem govoru razložili so veleč. gosp. monsignor Jožef Fritz pomen zvonov za vsakdanje življenje ter jih potem blagoslovili. Zdaj pa že lepo pojo Bogu v čast in nam v blagor in veselje. Lepa hvala vsem dobrot-nikom, ki so nam s svojimi doneski pripomagali do tako lepega, ubranega zvenenja; prisrčna hvala pa tudi vč. g. monsignoru Fritzu, ki so se vkljub svoji bolehnosti potrudili priti k nam in tako po-višati slovesnost, kakor tudi č. gosp. župniku iz Št. Štefana, ki so imeli popoldne sv. blagoslov in zahvalno pesem. — m.

Iz **Ljubljane**. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 5.—25. novembra poslali: č. g. Avguštin Skočir, kurat v Gradcu, 5 gld. za mesec november. — Prijateljska družba v Ogulinu 4 gld. 20 kr. — Podružnica v Železnikih po g. J. Demšarju 30 gld. — Č. g. Ivan Hladnik, kurat na Gočah pri Vipavi, 2 gld. — Podružnica za Št. Kancijan in okolico na Koroškem 23 gld. 35 kr. — Slavna posojilnica v Cerknici 10 gld. — Ženska podružnica v Cerknici po g. Mariji Werli 130 gld. — Ženska podružnica v Idriji po g. Nataliji Šepetavec 50 gld. — G. trgovec Križnik v Motniku 10 gld. 50 kr. — Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani po gospej Trčkovi 393 gld. 78 kr., in sicer znaša dohodek od veselice 315 gld. 60 kr., in od zbirke na skupščini 78 gld. 18 kr. — Nekdo iz Begunskega „za prešice“ 10 gld. — Podružnica v Laškem Trgu 29 gld. 48 kr. — Vesela družba „pri Čajnarju“ v Stra-žišču poleg Kranja 1 gld. 32 kr. — Podružnica za Priblo Ves in okolico po g. J. Lipušu 7 gld. — Po g. Josipini Kraigher v Postojni namesto venca na rakev umrlega kanonika Hofstetterja so darovale postojnske gospe 15 gld. — G. Jos. Bresonelli, župan v Činžatu, iz nabiralnika 5 gld. — G. Jos. Korman, blagajnik „Gozdarskega društva pri Sv. Lovrencu v Pušavi“, 10 gld. — Podružnica v Št. Juriju ob juž. žel. po g. J. Čuleku 74 gld. — Moška podružnica v Idriji 30 gld. 37 kr. — Za takó velikodušne podpore vsem prijateljem družbe: slava in hvala!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz **jugoslovanske Bosne**. (Dar cerkvi s Koroškega.) Velepospovedani gospod Peter Mar-ković, slikar v Rožeku, zaznavši v „Mir-u“ za ve-like potrebe nove cerkve sv. Jožefa v Prjedoru, v jugoslovanski Bosni, se je v bolezní zaobljubil, da hoče, ako ozdravi, naslikati podobo za tukajšnje cerkev. In sv. Jožef sprosíl mu je ozdravljenje! Previdnost Božja naklonila je imenovanemu slikarju, da je šel na Dunaj na umetniško slikarsko „akade-dijo“, izpopolnit svoje znanje. To leto doma v lepem Rožeku na počitnicah je započel in napravil obljubljeno sliko. Slika je visoka 2 m. 50 cm., a široka 1 m. 50 cm., zgoraj lepo zaokrožena. Pred-stavlja sv. nazarensko družino; Jezus dvanajstletni mladenček med Marijo Devico in sv. Jožefom je oblečen v suknji lahno rudečkaste barve, prepa-sane okoli ledja s pasom, v jedni roki drži trn-jevo vejico in križček, a z drugo roko drži se deviške matere svoje. Obraz izraža milo ljubeznivost, ne-beško modrost in pokorščino. Marija Devica v belkastem krilu ogrnjena z višnjevim plaščem, na glavi z lahno rumenkasto pečo, izraža na licu in vsem zadržanju prečisto Devico. Sv. Jožef, naslikan preko srednje dōbe možke starosti, oblečen v temno višnevasto haljo, ogrnjen s temno rujavkastim plaščem, drži jedno roko na rami mladenčka Jezusa, a v drugi lili, znamenje sv. čistosti. Na častit-ljivem obrazu vidi se mila resnost, verna bogo-ljubnost, pridna delavnost, krepostna možka zna-čajnost. V nebesnih višavah, v svetlem okrogu med oblaki, nad sv. Družino, je Bog Oče, obdan z angelji. On gleda v ljubezni in z dopadljivostjo na sv. Družino na zemlji. Med Očetom nebeškim in Sinom njegovim na zemlji, v srednji višave, je sv. Duh v podobi belega goloba. — Krasna in vele-pomenljiva slika predstavlja torej ob jednem presv. Trojico. Tlá na sliki slična so onim v sv. de-želi v okolici Nazareta; izza gorâ blišči krasna juternja zora. Nebesno obzorje in oblaki, vmes jasni nebes, velelepo in naravno umetniško obdaja okolično mesta Nazareta in sv. Družine. Vse sv. osebe so naslikane tako, kakor bi prosto, kipovno bivale v naslikani okolici; vidi se, kakor bi bile tje postavljene in bi se ne dotikale ozadja slike.

Novičar.

Na **Koroškem**. (Izpred sodišča.) Na-rodni nasprotniki, na čelu jim znani nasprotnik A. Prislán, so tožili kmečke fante: J. Sekola, F. Bruner-ja, L. Slivec-a in J. Žriberčnik-a v Dobrli-vasi, ker so dné 4. julija t. l. netili kres na čast sv. Cirila in Metoda. Sodnija v Dobrlivasi je seveda imenovane obsodila vsakega na 12 ur zapora. Pri drugi obravnavi v Celovcu, pri kateri jih je zagovarjal naš slovenski odvetnik gosp. dr. Kraut, so bili vsi oproščeni vsake kazni. Obširneje poročilo ob-javimo prihodnjč.

— („Bauernbund“) hoče prihodnji svoj shod napraviti na Ziljski Bistrici, v Sovodji ali na kakem kraju okrog Sinčevasi (!). Na slovenski strani „bauernbund“ prav ničesar nima opraviti in zadnji čas je, da se ga Slovenci enkrat za vselej odkri-žate in pokažete duri tudi „bauernzeitung-i“, ki v umazanosti in grdem zavijanju presega že judov-ske liste. — Odbor „bauernbunda“ objavlja reso-lucijo, da odobrava postopanje (to je: kričanje, pre-

tepanje itd.) nemških državnih poslancev, se jim zahvaljuje za to in jih pozivlja, da naj še nadalje tako „branijo nemštvo“. No, kmetje, vidite tako Vam hoče „bauernbund“ pomagati, da podpira raz-grajače, kateri zabranjujejo vsako za ljudstvo ko-ristno delo. Slep mora biti, kdor ne spozna na-mene „bauernbunderjev“! — Dregajo tudi z iz-dajo „Kmetškega lista“. Ta porod pa že dolgo traja, mora biti res težek. Upamo, da bode mrtvo-rojeno dete, — če sploh pride na svet!

— (Osebne novice.) Dné 10. dec. popoldne dospé v Celovec nadvojvoda Fridrik, ki je pri-deljen tukajšnemu pešpolku št. 17 kot stotnik. — Prestavljeni so učitelji: K. Strobl iz Velikoveca v Gösling; A. Rösch iz Domačal v Lipo nad Vrbo; Fr. Woschitz iz Št. Lenarta pri sedmih studencih v Domačale; A. Zolli je nastavljen kot učitelj v Št. Lenartu. — Na Dunaju je dné 5. t. m. na-nagloma umrl poveljnik naše mornarice, admiral Sterneck, rodom Celovčan, star 68 let. Zadel ga je kap.

* Zemljiškega davka se je odpustilo koroški de-želi 63.494 gld., z drugimi odpustki vred se je naši deželi znižal davek za 140.081 gld. — V vrb-skem jezeru sta dné 25. nov. utonila dva hlapca, ko sta spravljala ladijo z lesom v Celovec. Bila je burja, ki je ladijo poškodovala. Trupla so v Hodišah pokopali. — Pogorel je dné 26. novembra Kriglnov skedenj v Gosinjah blizu Trušenj. Škoda je precejšna. — Deželni šolski svet priporoča de-želnemu odboru ustanovitev meščanske šole v Ve-likovcu. Kaj pa je tega treba? — Dné 25. nov. je začelo snežiti. Več dnij je padal sneg. Okoli Trbiža, v ziljski in kanalski dolini ter na Gorenj-skem ga je toliko, da je na železnici ves promet ustavljen za nekaj dnij.

Na **Kranjskem**. Svoj mandat je odložil dež. poslanec liberalnih veleposesnikov in namestnik dež. glavarja grof L. Auersperg. — V Kamniku se je v zadnjem času večkrat ponavljal potres. Na več krajih so se pokazale razpoke. — Z dolenj-skega se poroča o mnogih nesrečah na železnici. Vlak je povozil ženo Iv. Terlep in posestniku A. Šalher (oba iz prečinske občine) sta se zaradi pri-hajajočega vlaka splasila konja. Skočil je z voza, a padel tako nesrečno, da je takoj obležal mrtev. — Pri porotnih obravnavah v Novem Mestu je bil obsojen P. Zagorec na vislice, ker je umoril neko žensko. — Ljubljanski mestni zbor je v izvanredni seji sprejel resolucijo, s katero obsoja surovo postopanje nemško-liberalnih in nacionalnih poslancev v državnem zboru in grdo početje nemških demon-strantov. — V Selcah so ustanovili gasilno in v Leskovicah kmetijsko društvo.

Na **Štajerskem**. Deželni glavar grof Wurm-brand se je odpovedal svoji časti. — V Šoštanju so pri občinskih volitvah sijajno zmagali Slovenci. Slava! — V Videžu pri Laporju je pogorelo 5 po-sestnikom 14 poslopij. Zgorelo je mnogo obleke in živine. — Slovensko gasilno društvo so ustano-vili v Vržeju. — Izšel je X. letnik ilustrovanega národnega koledarja za leto 1898. Izdal Dragotin Hribar v Celju. Vsebina je prav mnogovrstna. Vezan iztis stane 1 gld., broširan 70 kr., s pošto 10 kr. več. — Pri Storéh sta trčila dné 30. nov. dva vlaka vkup. 5 vozov je poškodovanih.

Na **Primorskem**. Goriškim nadškofom so imenovani ljubljanski knezoškof, mil. g. dr. Jakob Missia. Dal jim Bog obilno blagoslova za prevažno in težavno mesto! — V Go-rici še vedno iščejo prostorov za slovensko šolo. Badeni laške klike ni ugnal v tem vprašanju. Ali bode imel Gauč dosti moči in volje izpuliti la-honom slovensko šolo? — Šolske sestre se naselijo po Veliki noči v Tomaju, a šolo otvorijo s sep-tembrom 1898. Dal Bog obilo uspeha! — Bralno vinogradsko in sadjarsko društvo so ustanovili v Krepiljah. Pravila so že potrjena.

Po drugih deželah. V Zagrebu bode začel izhajati nov hrvatski list „Narodna misao“, ki bode deloval za edinstvo in napredek Jugoslovancev. — Po mnogih krajih na severnem Češkem so čutili večkratni potres. Škode ni naredil, pač pa mnogo strahú. — Na Dunaju so obhajali pred kratkem ve-like slavnosti v spomin 300letnice smrti bl. Ka-nizija, ki si je pridobil po nemških krajih za ka-toličanstvo neizmernih zaslug ter je spisoval po-ljudne katekizme, kakoršni se rabijo do naših dnij. — Olomuški knez nadškof dr. Khon je razdelil do-slej nad 530 tisoč gld. v dobrodelne namene.

Duhovniške zadeve v krški škofiji.

Na župnijo Marija Vajčah je prezentovan č. g. Fr. Hilpert, provizor v Kamnogorici, na župnijo Silbereg pa č. g. Fr. Buben, župnik v Pöllingu. — V mašnike posvetil je milostljivi g. knezoškof dné 7. t. m. tri klerike kapucinskega samostana v Celovcu, čč. gg.: Fr. Eisler, G. Čol in A. Fetzl. — V stalni pokoj stopi veleč. gosp. Jož. Tavšič, župnik v Hodišah.

Slovenci! Pridno zahajajte na slovenske shode!

Vabilo.

— Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolice ima svoj prihodnji mesečni shod v nedeljo dne 19. dec. t. l. v Farski vasi pri Štöcklu. Krščanski delavci udeležite se v prav obilnem številu!
Načelnstvo.

Iz Celja naznanja kat.-podporno društvo vsem, kterim je srečk poslalo, da, ako jih do dne 20. dec. t. l. ne rešijo ali društvu ne povrnejo, nimajo nobene pravice do dobitkov, četudi bi se ktera njih srečk dne 26. decembra izžrebala. Izžrebanje se bode vršilo ob 3. uri popoldne v sejini dvorani „Narodnega doma“. Dobitki se bodo izročevali že od 27. dec. naprej do 30. marca 1898 vsaki dan od 3. do 5. ure popoldne. Prvi štiri pa se oddajo takoj po izžrebanju. Vsaki se mora s srečko izžrebane številke izkazati ter dobitke na svoje stroške odstraniti. Vseh 500 dobitkov bode že celih osem dni prej v prodajalnici „Narodnega doma“ na ogled izpostavljenih.

Listnica upravnistva.

Jednemu delu zadnje (33.) številke z dne 30. nov. se je po pomoti priložila 23. številka „Domačega Prijatelja“ za 10. dec., namesto 22. za 30. nov. Naročnike prosimo, naj nam oprosté neljubo pomoto. Kdor 22. številke „Domačega Prijatelja“ ni sprejel, naj blagovoli to po dopisnici naznaniti upravnistvu, ki mu takoj pošlje dotično številko.

One naročnike, ki so z naročnino na dolgu, nujno prosimo, da jo takoj poravnajo! Stroški za list so jako veliki, boriti se moramo z mnogimi težavami, ktere moremo zmagati le tedaj, če tudi naročniki storijo svojo dolžnost! — Prijatelje pa prosimo, naj delajo za razširjanje lista in poleg starih naročnikov pridobijo tudi še kaj novih!

Naznanila.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Česko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“ „k prvemu kraju“

kolodvorske ulice šte. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo. Spoštovanjem R. Kokl.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

naznanja vsem svojim rojakom iz pliberškega in bližnjih sodnih okrajev, da bode v torek dne 14. decembra t. l. uradoval v Pliberku v pritličju hiše gospe vdove dr. Wanka na trgu.

Uradne ure so od 1/4. ure do 1/2. ure popoldne.

Opazka. Z ozirom na razdelitev uradnega poslovanja pri celovških sodiščih, mu do novega leta ni mogoče tudi dopoldne v Pliberk hoditi.

Jakob Petschounik,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4 med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopperjevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarstvo orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za črevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Kdo pije

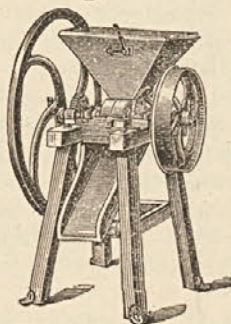
Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti

Najnovejši stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo; rezalnica za repo in krompir (repico); mlinci za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste šteditelne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice za mnoge gospodarske namene itd., nadalje:

robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje,

stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sodruž.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarna in fužina na par, na Dunaju, II. Taborstrasse 76.

Odlukovana z čez 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

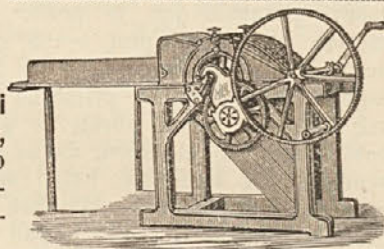
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adnergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejša mlatilnice, slamorezalnici, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji, ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, kterim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Na najvišje povelje Njega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XIX. c. kr. državna loterija, za skupne vojaško-dobrodne namene avst.-ogerske monarhije.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — obsega 7278 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 341.684 kron.

Glavni dobitke 160.000 kron.

Za izplačevanje dobitkov jamči c. kr. loterijski urad. Žrebanje je neprekleno dne 16. decembra 1897. leta.

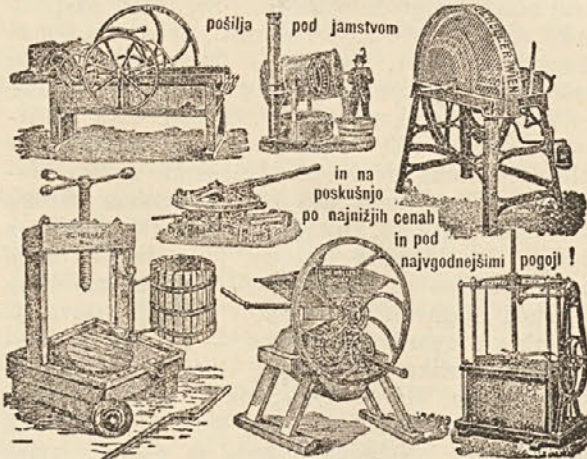
Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I. Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobačnih prodajalnicah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd.; načrti žrebanja za odjemalce srečk zastoj.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. Oddelek za državne loterije.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, ručno ali prirojeno, in vsakovrstne stroje. Mogoče ilustrovani 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

PRATERSTRASSE 24.

Preprodajalci se iščejo.

Na prodaj je lepo posestvo,

Podgradom v celovski okolici, ki obsega zidano hišo, skedenj, hlev in ima 32 orlov sveta (njive, gozde in senožeti). Več se izve pri posestnici Neža Varh Podgradom, pošta Žrelc (Ebenthal) na Koroškem.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatija velja 2 gld. 20 kr. Dvojna skatija za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

* Ime zavarovano.

P. i. občinstvu uljudno naznanjam, da imam v zalogi natanjko vrejene ure v najlepši opravi in različne verižice za

božična in novoletna darila

po izdatno znižani ceni in v največji izbi.

Velespoštovanjem

Peter Fessl

v Celovcu, stari trg šte. 20.

Natančen naslov.

Natančen naslov.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljša in najcenejša šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravila v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko
v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča najnovejša pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

Agentje

se iščejo za razprodajanje izdelkov, ki so za meščana kakor za kmetovalca potrebni. Tudi kot postransko delo more vsak, kdor ima znanec med zasebniki, opravljati ono agencijo. Visoka provizija ali stalna plača se jamči. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: Fr. Pokorny, Praga, Petrove ulice št. 8.

Nedavno odlukovano na higijski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi dosedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezni v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljav kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljšo zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštne prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prišel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Gevič, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.